

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 OSLO

HØRINGSVAR PÅ FORSLAG TIL NASJONALT DIGITALT UNIVERSITETSMUSEUM

Høringsvar til forslag om Nasjonalt digitalt universitetsmuseum.

Vi viser til brev av 01.07.2009 hvor en ønsker tilbakemeldinger innen 01.10.2009

Riksantikvaren har stor tro på at universitetsmuseene og Riksantikvaren vil ha gjensidig nytte av et velfungerende NDU som vil gi grunnlag for bedre forskning, formidling og forvaltning.

Mer enn 90% av alle arkeologiske undersøkelser og utgravninger gjennomføres på oppdrag fra kulturminneforvaltningen, finansiert av private eller offentlige tiltakshavere. Universitetsmuseene kan foreta begrensede forsknings- og sikringsgravinger uten dispensasjon fra Riksantikvaren, men kravet til dokumentasjon skal følge våre standarder og krav.

Landsdelsmuseene, Sjøfartsmuseet og NIKU utfører arkeologiske utgravninger i henhold til tillatelser som Riksantikvaren er bemyndiget til i medhold til kulturminneloven. Universitetsmuseene må da foreta dokumentasjon av undersøkelsene etter de standarder og krav som Riksantikvaren setter. Riksantikvaren har det overordnede faglige forvaltningsansvaret inntil det utgraved materialet er klart for magasinerings. Det vil si at materialet skal være dokumentert og konservert. Data som blir innsamlet skal overføres til Riksantikvaren for registrering i våre databaser, slik at Riksantikvaren kan innfri oppgavene vi er pålagt i kulturminneloven og dens forskrifter.

Det bemerkes at det i denne forbindelse er viktig å holde kostnader, som tiltakshaver er ansvarlig for å dekke i henhold til Riksantikvarens vedtak etter kml § 10, adskilt fra de kostnader som er knyttet til digitalisering for formidling gjennom NDU.

Organisasjonsmodellen for NDU med prosjektorganisering vil antakelig fungerer godt i mange tilfeller, for eksempel i forhold til å rydde opp i jungelen av databaser og restansmateriale som allerede befinner seg på museene. Når det gjelder materialet og dokumentasjonen fra undersøkelser og utgravninger utført for kulturminneforvaltningen, er det imidlertid behov for en permanent og løpende

Postadresse:

Besøksadresser:

A:3795

Riksantikvaren
Dronningens gate 13
Postboks 8196 Dep
0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00

Distriktskontor Øst
Oslo
Dronningens gate 13

Distriktskontor Syd
Tønsberg
Nedre Langgate 30 D

Distriktskontor Vest
Bergen
Dreggsallmenningen 3

Distriktskontor Nord
Trondheim
Kjøpmannsgata 25

organisering som fortløpende kan avlevere rapporter og registergrunnlag i henhold til forvaltningens standarder og krav.

I utredningen synes formidlingsaspektet å ha høyest prioritet, men i bunnen av dette må det ligge en opprydning i mange ulike basesystemer, dokumentasjonsmetoder osv. Det vil være en utfordring å få gjennomført mye av dette arbeidet. Vi kan imidlertid ikke se at organisasjonsmodellen gir tilstrekkelige styringsmuligheter for verken KD eller NDU. En samarbeidsorientert modell kan lett føre til økt tids- og ressursbruk. Tydeligere styringsmekanismer bør fremmes for å oppnå samsvar mellom disponering av økte ressurser og ønskete resultater.

Kommentarer til begreper og enkeltpunkter.

Begrepet "frigivingsmyndighet" må byttes ut med "dispensasjonsmyndighet".

Begrepet "forminnetdatabase" må byttes ut med "kulturminnebase".

I det foreslåtte mandatet for NDU(6.8.4.1) fremgår det følgende målgrupper:
forskning, forvaltning, allmennhet og skole.

Disse brukernes interesser skal ivaretas gjennom egne internettportaler.

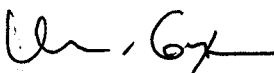
Mandatet sier ingen ting om samarbeid til portaler som Arkivportalen, Norgesbiblioteket, Norsk vitenskapsindeks, Europeana.

Målgruppene vil ha ulike forventninger til gjenfinning, men det burde være et prisnipp at målgruppene kan finne informasjon via et lite alternativ kanaler. Portaler er i den sammenheng viktig å forholde seg til, slik at bruker kan finne gjenstander, digitale bilder, vitenskaplige publiseringer og digitalisert dokumentasjon (tekst og tegninger) via en inngang. Et suksesskriterium for gjenfinning i fellesportaler er en standardisert registrering med bruk av standardiserte emneord/tesaurus.

Mandatet burde være tydeligere når det gjelder slike samarbeidsutfordringer.

Når det gjelder kulturminneområdet vil kulturminnebasen, Askeladden, være en sentral base for forvaltningen. Publikumsutgaven av Askeladden kalt Kulturminnesøk, lanseres i desember 2009 og vil bl.a. ha allmennheten som målgruppe. Her burde det legges til rette for en gjensidig høsting av informasjon. Spesielt innenfor faget arkeologi og marin arkeologi vil et samarbeid med både Riksantikvaren og NIKU være viktig, slik rapporten nevner i kap. 5.2.

Vennlig hilsen

Unni Grønn
fungerende riksantikvar

Iver Schonhowd
fungerende avdelingsdirektør